YIL: 7 — SAYI: 72 15 ŞUBAT 1959

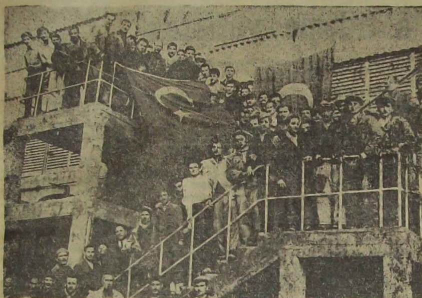
CAM.İŞ

Sahibi:
İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası adına;
ALİ AKIN
Yazıişlerini fiilen idare eden
Mes'ul Müdür
KEMAL OKUR

ADRES : İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası merkezi, Paşabahçe (İstanbul)

FIATI : 10 Kuruş

iş ihtilâfında anlaşma olmadı

No, 'FIRIN — Geçenlerde faaliyete geçen Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası'nın yeni fırınını inşa eden işçiler, fırının ateşlenme töreninde bir arada görülüyorlar.

Çalışma Bakanlığının yeni bütçesi hakkında Halûk Şaman'ın demeci

Bütçe encümeninde tenkit ve temennilere cevap veren bakan hazırlanan tasarıları anlattı

Grev hakkı da yakında tanınacak

Ankara, (Hususi) — Büyük Millet Meclisi Bütçe Encümeni 29.2.59 saat 19,30 da Encümen Reisi Balıkesir Mebusu Halil İmre'nin başkanlığında toplanarak Çalışma Vekâleti 1959 malî yılı bütçe lâyihasının müzakeresini tamamlamıştır.

Celse açılınca, Devlet Vekili ve Çalışma Vekâleti Vekili Halûk Şaman söz alarak, iki gündenberi oturumlarda mebuslar tarafından sorulan sualler ve izhar edilen temennilere cevaben, vekâlet çalışmaları, işçi sigortaları kurumu, iş ve işçi bulma kurumu umum müdürlüklerinin çalışmaları hakkında 2,5 saat devam eden şu izahatı vermiştir:

Muhterem arkadaşlar;

Maruzatımı üç noktada toplıyarak takdim edeceğim.

Bunlardan birincisi Çalışma Vekâletinin doğrudan doğruya ilgilendiği mevzuları, ikincisi Vekâletimizce bağlı olan ve murakabemiz altında bulunan işçi sigortaları kurumunun çalışmalarını, üçüncüsü iş ve işçi bulma kurumu ile ilgili hususları ihtiva etmektedir.

Çalışma Vekâleti ile ilgili hususatta evvelâ teknik sahada yaptığımız çalışmaları izah ve ifade etmek isterim.

(Devamı 3. de)

BAŞYAZI

Grev hakkının verilmesi isteğinde ısrar ediyoruz

Yazan : Lütfi AK

1948 senesinde kurulan işçi sendikaları inkişaf ettikten çok az bir zaman sonra umumiyetle şu kanaate varmışlardır: Kül halinde işçiye nafi olmamız için işçiye muhakkak grev hakkının tanınması lâzımdır. Bunun için de Türkiyemizde mevcut sendika liderleri grev hakkının tanınması ve bununla ilgili kanunun T. B. M. M. den çıkması için 10 senedenberi çırpınmaktadır. Çalışma Vekâlet'ne tayin edilen her mebus "Sendika liderlerine grev hakkı tanınacaktır, bunu biz vekâlet olarak düşünüyoruz, bunun için de kanun tasarıları hazırlıyoruz" demek suretiyle işçiyi avutma siyaseti takip edilmekte olduğunu müşahade ettik: ŞÖYLE ki:

947 senesinden bu yana memleketimizde kurulan işçi

(Devamı 2. de)

Ucretlere zam isteği il hakem kurulunda

Kurulun işçilerimiz lehine karar vereceği sanılıyor

15.12.1958 tarihinde işçiler tarafından çıkarılan ihtilâfı yürütmekle yetkili bulunan snedika oturum neticesinde, ihtilâfla ilgili dökümanların toplanması ve işçi hakları kurtarabilmek için Ali Akın, Tahsin Yıldırım ve İsmet Ilgaza vazife verilmiştir. Uzlaşma safhasında anlaşmaya varılamadığından durum tahkim

tüzüğü hükümlerine göre, kesin uzlaşma safhasına intikal ettirilmiş 11.1.959 Çarşamba günü saat 11 de yapılan kesin uzlaşma oturumunda müfettişin ara buluculuğu da bir semere vermemiş olup durum İl Hakem Kuruluna intikal ettirmiştir. Teşkilât olarak ihtilâfımızın lehimize tecelli edeceğine inanmaktayız.

Kardeş Sendika ile Birleşme Yolunda

Teknik sendikaya birleşme teklifi yapıldı, cevap bekleniyor

Senelerce önce hatalı bir kararla kuruldan ihraç edilen ve yanlış kararın neticesi olarak işyerimizde ikinci teknik işçiler sendikası kurulmuştur 11 inci genel kurul toplantısında üyelerimizin ittifakla almış olduğu kararı tatbik edebilmek için birleşme mevzuunda yapılan çalışmalarla neticenin elde edilemediği malûmunuzdur. Yönetim kurulumuz, ciğerimizden kopmuş ve karşımızda aynı gayelerle kurulmuş bulunan ikinci sendika ile birleşme hususunda teşebbüse geçilmesi için karar almıştır ve 17.1.959 tarihinde yazılan yazıyı aynen takdim ediyoruz:

"Şişe Cam Sanayii Teknik İşçileri Sendikası Başkanlığına;

" Kurumumuzun ittifakla 17—1—1959 tarihinde almış olduğu birleşme hususundaki kararın tahakkuku için muhterem kurulunuzun mazi'yi unutmak şartiyle anlaşmaya varılması hususunda samimi kararlarınızı bekler randevu günü ve saatinin bildirilmesini rica ederiz.

Sevgilerimizle.."

Dekor işçileri cam mamûllerine zarafet verirken görülüyor

Sendika, yeni iki şubeyi teşkil etti

Merkez sendikanın 8.1.959 tarihindeki oturumda şubelerle temas edebilmek ve yeni açılıp sendikamıza kayıtlı bulunmayan işyeri işçilerini teşkilâta bağlamak için bir aylık izin mevzuu 13.1.959 tarihinden itibaren tatbik etmek imkânı bulunmuş olup lüzumlu çalışmalar neticesinde teşkilâta iki şubeyi kazandırmıştır.

Bu arada şubelerle sıkı temas neticesi şubeleri memnun etmektedir.

Istinyede de Sendika için bina yapılacak

Şişe Cam İçilerinden sonra Gemi Sanayii İşçileride Sendika binasına kavusacak

İstinye gemi sanayii işçileri sendikası, İstinyede bir arsa tedarik ederek sendika binası inşasına karar vermiştir. Bina icabında başka yere nakledilecek şekilde modern portatif evler tipinde olacaktır. Sendika başkanı Nejdet Karacagil, bina proje ve plânlarını yapacak; yeni İstinye köprü yolu tamamlandıktan sonra sendika binası temin edilecek arsaya kondurulacaktır. Bu suretle ilk defa olarak bir sendika binaya kavuşacaktır.

İŞBAŞI — Yeni fırının 12 Ocak 1959 günü faaliyete geçmesi sırasında Paşabahçe Şişe ve Cam İşçileri şevkle işbaşı yaptılar. (Resimde), Yeni iş ve yeni bir

İşçi sigortaları kurumunun bu yılki çalışma proğramı

Sigorta bu yıl ihtiyar işçilerden 1680 ine ya toptan ya da aylık bağlıyacak, 2000 işçinin öleceği tahmin ediliyor, Malûliyet sigortası için 52 milyondan fazla ödeme yapacak

İşçi Sigortaları Kurumunun 1959 yılı iş programı hazırlanmış bulunmaktadır.

Çalışanların çeşitli sosyal ve meslekî risklerden korunmaları maksadiyle kurulan sosyal sigortaları tatbik eden İşçi Sigortaları Kurumu, 1959 da 14 üncü faaliyet yılını idrâk etmektedir.

İşçi Sigortaları Kurumu hizmetleri, memleket sanayiinde, memleket iktisadiyatında vaki büyük inkişafa muvazi olarak gelişmiş ve genişlemiştir.

Kurumun sigortalılarla ailelerine sağladığı menfaatler de her yıl biraz daha gelişip genişlemektedir.

İŞYERLERİ SAYISI

Sigorta Kanunlarına tâbi işyerleri 1956 ve 1957 yıllarında bir sonraki yıla nazaran sıra ile yüzde 9,9 ve yüzde 8,8 nisbetinde artmış ve 1957 sonunda 23,284'e baliğ olmuştur.

Temmuz 1958 sonunda işyeri sayısı, 1957 sonuna nazaran yüzde 4,51 fazlasıyla 24,333'e yükselmiştir. İş yeri sayısındaki bu artışın müteakip aylarda biraz yavaşlıyacağı da düşünülerek 1958 sonunda Sigorta Kanunlarına tâbi işyeri sayısının bu yıl programında tahmin olunduğu gibi 24,800'e ulaşacağı anlaşılmaktadır.

1956 yılında, 1955 nüfus sayımına göre nüfusu 50 bini aşmış olan yeni şehirlerde 4—9 işçi, çalıştıran bir kısım iş kolundaki işyerlerinin kanun kapsamına alınması devam etmiş, 1957 yılında ise 4—9 işçi çalıştıran işyerlerine ait kararname yeniden 13 iş koluna daha teşmil edilmiştir.

1959 için bir teşmil bahis mevzuu olmadığı cihetle, 1959 yılındaki işyeri sayısındaki artış nisbeti 1958 yılı gibi yüzde 6,5 kabul edilmiş, böylece işyeri sayısının 1959 sonunda 26,400 olacağı tahmin olunmuştur.

SİGORTALI SAYISI

Kuruma tevdi olunan bordrolara göre 1955, 1956 ve 1957 yıllarında ortalama işçi sayıları (ay sonlarında mevcut işçi sayıları ortalaması) sıra ile 465,723; 503,162 ve 513,021 dir. Bordroların tevdiindeki gecikmeler sebebiyle yıl sonunda yapılan tasnifler umumî olarak hakikî miktarlardan noksan bulunmakta ve rakamlar ancak müteakip yıl içinde tamamlanabilmektedir.

Bu sebepten 1957 yılına ait rakamın 1958 yılında alınan bu yıla ait bordrolar muhteviyatı ile birlikte 525,000'i bulacağı anlaşılmakta ve böylece 1956 ve 1957 yıllarında işçi sayısının önceki yıla nazaran yüzde 8 ve yüzde 5 nisbetinde arttığı görülmektedir.

1958 yılına ait olarak şubelerimizden bildirilen aylık muvakkat rakamların bir önceki yıl muvakkat rakamlaı ile mukayesesinde 1958 yılında da yüzde 5 nisbetinde bir artış görüldüğünden bu yılın ortalama işçi sayısının 552,000 civarında bulunacağı tahmin edilmiştir.

Yıllık ortalamanın muhtelif aylara dağılışının tetkikinde mevsimlik işler dolayısiyle yaz aylarındaki istihdam seviyesi kış aylarına nazaran daima daha yüksek bulunmakta ve memleketimizde Eylûl ayı, işçi sayısı en yüksek ay olarak görülmektedir. Geçen yıllardaki işçi sayısının aylık seyri gfzönünde bulundurularak 1959 yılının Eylûl ayı işçi sayısının 650,000 olacağı tahmin olunmuştur.

İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI SİGORTASI

1957 yılında kuruma intikal eden iş kazası ve meslek hastalığı vak'ası sayısı 41,267 idi. 1958 yılının ilk 8 aylık rakamı 31,388 dir. Yapılan hesap ve tahminler neticesi 1959 yılında kuruma 49,650 iş kazası ihbarı intikal edecektir.

Vak'a sayılarında artış görülür. Artışın sebebi işyeri ve işçi sayısının çoğalmasıdır.

Bu sigorta kolundan yapılan yardım vesair masraflar:

1957 yılında 31,235,958 lira.
1958 yılı programında 33,326,000 lira.
1959 yılı tahmini 51,606,000 lira

Masraf yekûnları yıl yıl artmaktadır. Sebebine gelince:

Son yıllarda sigorta kanunlarında sigortalılar ve sigortalıların hak sahipleri lehine büyük faydalr sağlayan değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca evvelce meslek hastalığı addedilmyeen bir kısmı hastalıklar meslek hastalıkları meyanına alınmıştır

MALÛLİYET, İHTİYARLIK VE ÖLÜM SİGORTASI

İhtiyarlık Sigortası Kanunu; Malûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm Sigortası olarak tâdil edilmiştir. Evvelce Malûliyet ve Ölüm Sigortaları, İhtiyarlık Sigortası bünyesinde kısmes derpiş olunmuşken yeni kanunlar tam şeklini bulmuş oldu.

MALÛLİYET HALİ

1958 yılındaki malûliyet hali vak'aları tescil edilmiş işçi sayısına nisbet edilerek 1959 yılında tahsis yapılması için 1250 müracaat vâki olacağı tahmin edilmiştir. Yine yüzdeler itibariyle yapılan tahminlere göre bunlardan 875 müracaat için aylık bağlama yoluna gidilecek, 375 müracaata toptan ödeme yapılacaktır.

İHTİYARLIK HALİ

Evvelki yıllar nisbetleri nazara alınarak 1959 yılında 60 yaşında ve daha yukarı yaştaki sigortalılardan aylık tahsis ve toptan ödeme müracaatlerinin 1680 olacağı tahmin olunmuştur. Evvelki yılların yüzde nisbetlerine göre bu müracaatların yarısı toptan ödeme ile karşılanacak, diğer yarısı aylığa hak kazanmış olacktır.

Evlenme sebebiyle işten ayrılan kadın işçilere toptan ödeme yapılır. 1959 yılında bu suretle işten ayrılacak ve kendilerine toptan ödeme yapılacak kadın sigortalılar sayısının 1600 olacağı hesap edilmiştir.

ÖLÜM HALİ

Ölüm dolayısiyle tahsis yapılması için 2,000 müracaat tahmin olunmuştur. Yine tahminlere göre 1100 müracaat için hak sahiplerine aylık bağlanacak, 900 müracaat için de hak sahiplerine toptan ödeme yapılacaktır.

Malûliyet ihtiyarlık ve ölüm sigortasından 1957 yılında 24,168,992 lira ödenmiştir.

1958 yılı programına göre 41,777,977 liraya yükselmiştir. 1959 yılı için 52,824,558 lira tahmin olunmuştur.

HASTALIK VE ANALIK SİGORTASI

Bölge bölge ve peyderpey tatbik mevkiine konulan

(Devamı 3. de)

Ne Haber Ne Haber

Bir iki aylık gecikmeden sonra, sorular

LÜTFÜ AK

Cam - İş gazetemizin intişarından bugüne kadar bu sütunlarda NE HABER ismi altında yazılar yazdım. Okuyucularım arasında iyi bir intiba bırakmalıdır ki bazı sebeplerde şu gibi suallere cevap bu hususta yazı yazamayınca arkadaşlarım üzüldüğünü gördüm. Bu bakımdan yine sütuna döndüm.

Sene başına bir hafta kala her servisten bir ses:

Memurlar ikramiye aldı, bize ikramiye yok mu? O günlerde bu gib isuallere cevap vermek pek güç oluyordu. Fakat çok şükür sene başından bir hafta sonra sayın umum müdürümüzün takdiri ve işçi temsilcilerimizin gayretli çalışmaları neticesinde yarım maaş ikramiye verildi ve işçi arkadaşlarımızn bu endişeleri kalkmış oldu.

Yine her serviste sorulan bir sual:

Asgarî ücret ne oldu? Ne zaman tatbik edilecek? Bugün yarın derken çok şükür bu da tatbik edildi.

Şimdi de herkesin sorduğu bir sual var: Umumî zam ne oldu, bize zam yok mu?

Bu suallere cevap vermek biraz güç oluyor amma, muhakkak bir şeyler de söylemek iktiza ediyor.

Umumî zam almak için iş ihtilâfımız var, bunun neticesini beklemek lâzımdır, iş ihtilâfı ortadan kalkmadıkça işveren her hangi bir zam vermez.

Goblede bir arkadaşım yemek yerken soruyor:

CAM — İŞ gazetesinin son sayısında bir haber okudum. İşçi mümessilleri ile sendika idarecileri anlaştı; bu nedir, bir şey anlıyamalım?

Cevap: İşyerlerimizde işçi mümessilliği ve sendika idarecileri diye bir şey yok, yalnız işçi temsilcileri vra, bunlar da işçinin reyi ile işbaşına gelen kimselerdir. Bunlar arasında zuhur eden anlaşmazlıklar, işçi menfaatleri ve işçinin hukukunun kolay kolay temini için ileri sürülen fikir ayrılıklarıdır. Böyle br şey mevzuu bahis olamaz. Gazetemize de intikal etmemesi lâzımdı.

Diğer bir arkadaş da:

Canım gazetede hiçbir haber yok, gazete mi, karikatür mecmuası mı? diye ssöze karıştı, cevap vermem şöyle oldu:

Gazetemiz işçi gazetesidir, yazı bulmak zor, her zaman olmaz ama; bazı zamanlar da böyle olur.

Goble servisinde bir madenci tezgâha gelerek:

Ağabey, beni madene vermiyorlar, adam yok diye tezgâhı durdurdular. Beni de çubukçu veriyorar.

Bu suali garip buldum ve cevap veremedim. Çünkü kış aylarında işçi olmamasından mütevellit üç dört tezgâhın durmasına akıl erdiremedim ki arkadaşa cevap vereyim. Kısaca cevap verdim: Bugün çalış, ben yarın ilgililerle görüşürüm, dedim. Gelecek sayıda daha geniş çapta suallere cevap vermeğe uğraşacağım.

GREV HAKKININ VERİLMESİ

(Baştarafı 1. sayfada)

sendikaları temsil ettikleri işçiye birçok haklar temin ettiği gibi işçi—işveren münasebetlerinde de en büyük nâzım rolü oynamışlardır. Bu çalışmalardan hem işçi hem de işverenler, dolayısiyle güzel vatanımız istifade etmiştir. Bazı kimselerin iddia ettiği gibi; "Sendikalar inkişaf etmemiştir, işçi cahildir, binaenaleyh grev hakkı tanınırsa memleket ne olur?" düşüncesiyle grev hakkının aleyhinde bulunanların evvelâ işçi sendikalarının hallettiği dâvaları iyice tetkik etmelerini ve işçi sınıfını iyice tanımalarını tavsiye etmekten başka bir şey söyliyemiyeceğim.

Son günlerde basında, grev kanununun kabulü için birçok mebuslar lehte bulunuyor haberini, üç gün sonra yine matbuattan öğrendiğime göre Çalışma Vekâleti bütçesi komisyonda müzakere edilirken bir çok mebuslar grev kanununun aleyhinde bulundular. Hem de kendileri hakkında büyük ümitlerimiz olan mebuslar aleyhte konuşmuşlar. Görülüyor ki grev kanununun yakın bir zamanda çıkması bir hayaldir. Burada grev'in aleyhinde bulunanlaro yine şunu hatırlatalım ki, kendilerinin sandığı kadar grev korkunç değildir; bu şekilde düşünenler ancak işveren durumunda olan kimseler olsa gerek. Çünkü onlar ötedenberi grev aleyhtarıdır. grev hakkı işçiye tanınırsa memleket için felâket olur diye düşünen kimseler çok iyi bilmelidirler ki, bu vatanda doğup yaşıyan kimseler ve bu memleketin istibsali için alın teri ile çalışan asil memleket işçisi, hiçbir zaman memleket aleyhinde cereyan edecek bir işe teşebbüs etmez ve teşebbüs edenleri de şiddetle protesto eder, etmesini de bilir. Israrla bağırıyoruz:

"Grev hakkı istiyoruz!"

İNCELEMELER :

Verimliliğin artışı sebebleri

Verimlilikte işçi kadar işverene de çeitli vazifeler düşüyor, Dikkat edilecek hususlar oluyor

Yazan : Tahsin YILDIRIM

Bundan evvelki yazımda, kâra iştirak hususunda bir iki satır yazıp naçiz görüşlerimi ifad eetmiştim. Şimdi sizlere verimliliğin neden ileri geldiğini aklımın erdiği kadar yazmağa çalışacağım.

I — Yapılan incelemelere göre verimliliğin artışı şu sebeplerden ileri gelebilir:

A — İşçilerin vasıf itibariyle terkibi, vasıf seviyesi gelişmiş veya seviye ve terkip aynı olmakla beraber, işçiler daha kuvvetli, sür'atli veya dikkatli çalışmış olabilir.

B — İşveren istihsalde işçi başına kullanılan makine adedini arttırmış veya aynı miktarda daha münkeşif makine almıştır.

C — İstihsalde kullanılan ham madde veya malzemenin kalitesi geliştirilmiş veya ham madde ve malzeme israfı, bakiyesi, kaybı azaltılmıştır. Yeni malzemesiyle daha az işçi, daha çok makine kullanılabilir.

D — İşletme istihsal vetiresi, organizasyon şekli tekemmül ettirilmiş olabilir. Meselâ, akan şerit sistemi ham madde nakli kâfi ham madde temini hususları iyi tanzim edilmiş, tıkanmalar önlenmiş olabilir.

E — İşletmenin tam kapasiteyle çalışmasından verimlilik artmış olabilir.

II — Bu unsurlardan hangisine daha çok önem verileceği hususu memleketin içinde bulunduğu iktisadî gelişme seviye ve durumuna sanayiin bünyevî şartlarına göre değişecektir. Fakat genel olarak:

Genel ekonomi itibariyle verimliliği arttırmak hususunda alınacak tedbirler devlet, işveren ve işçiler tarafından müştereken alınmalıdır.

III — Devlet işçi ve işverenlerin verimliliği arttırmalarına müsait bir zemin hazırlamalıdır.

Meselâ: İktisadî gelişmede muvazeneli bir program tanzim etmek, istihdam seviyesini istikrarlı tutmak hususunda önderlik yapmak.

İşsiz ve gizli işsizlere istihdam imkânları sağlamasına gayret etmek ve verimlilik artışı neticesinde işsiz kalacak olanlara iş sahaları hazırlamak gerekir.

IV — İşverenler emek verimini yüksek tutabilmek için şu hususlara dikkat etmelidir:

A — İşçide çalışma arzusunu arttıracak şartları hazırlamalı, bunun için işyeri ve iş müddeti şartlarını iyi tanzim etmelidir.

B — İşçi işveren tarafından sadece bir istihsal unsuru olarak muamele görür ve insan olarak duygularına önem verilmediğini görürse, işinde kalmak için zaruri olan standardın fevkinde bir çalışma gayreti göstermez.

C — Eğer işçi işletmenin umumî çalışma şartları ve gayeleri hakkında bilgi sahibi olmaz, ne yaptığını ne için yaptığını bilmezse işçiyi teşvik unsuru azalır.

D — İşverenin, işçinin haklarını temin bakımından adil hareket ettiğine kani olmazsa, işçiyi teşvik unsuru yine azalır.

Bu dususlar işverenin işçi siyasetine bağlıdır.

Yeni 9 No.fırın imalâta geçince bu fırını etrafında işbaşı yapan Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası işçileri, piyasaya kaliteli mamüller çıkaracaklarından emindirler.

Tekel işyerlerinde yeni bir iç yönetmenlik Bakanlıkça tasdik edildi

Müskirat — tütün federasyonunun yaptığı tekliflere iç yönetmelikte yer verilmeyişi üzüntü yarattı

İnhisarlar idaresine ait işyerlerinde tatbik edilmekte olan iç yönetmeliğin, "İnhisarlar Vekâleti tarafından hazırlanmış olan yeni şekli Çalışma Vekâletince tasdik edilmiştir. Tüzüğün Çalışma Vekâletine genel müdürlüğün görüşüne uygun ve müskirat federasyonunun tekliflerine yer verilmemiş olarak tasdik edilmesi üzüntüye sebep olmuştur.

Bu durum üzerine Müskirat Federasyonu yıllardanberi işçilerin değişmesini ısrarla talep ettikleri iç yönetmelikteki maddelerin yeni iç yönetmelikte de yer alışı, üzerine iş ihtilâfı çıkartmak istemektedir.

Bu arada federasyonunu temsil eden idareciler, daha evvel hazırlamış oldukları iç yönetmeliği Vekâlete gönderdiklerini belirterek vazifelerini yaptıkları iddiasındadırlar. Ayrıca iş ihtilâfı çıkartmadıkları halde iş ihtilâfı çıkartan işyerleri gibi ücretlerine yüzde 20 zam bekleyen işçiler de bugüne kadar zamdan istifade edememenin huzursuzluğu içindedirler.

Teşkilâtlardan Müskirat Federasyonuna bu durumu belirten telgraflar almakta ve İnhisarlar Vekilinin "İş ihtilâfı çıkarmıyan işyerlerine de bu zammı teşmil edeceğim" vaadi datırlatılmaktadır.

İş başında eğitim için uzman geliyor

80 YERDE KALİFİYE İŞÇİ KURSLARI AÇILACAK

İş ve İşçi Bulma Kurumu Umum Müdürüne göre, işsizlik diye hiç bir şey kalmamış

İzmir, (Hususi) — İşçi eğitimi ve kalifiye işçi yetiştirilmesi mevzuunda tetkik ve temaslarda bulunmak üzere şehrimize gelmiş bulunan iş ve işçi bulma kurumu umum müdürü NAKİ TEZEL kendisiyle görüşen gazetecilere yakında 7 Amerikalı ve 7 Türk mütehassısından müteşekkil bir heyetin yurdumuzdaki bilûmum fabrikaları dolaşarak işçileri ameli bir kursa tâbi tutacaklarını açıklamıştır.

Diğer taraftan ilk ve orta okul mezunu olan işçiler için Maarif Vekâletiyle yapılacak müşterek müşterek çalışma ile 80 sanat enstitüsünde 6 ay devam edecek kalifiye işçi kursları açılacaktır. Bu arada yurdun muhtelif yerlerinde 27 nazari işçi semineri de faaliyetle geçecektir.

Umum Müdür, işçi tensikatının önlendiğini, işsizlik diye bir mevzuun kalmadığını ve pek yakında kalifiye işçi adedinin artacağını söylemiştir.

Amerikan işçileri Pazar tatillerini nasıl geçirirler ?

Mesleki sendikaların en mümtaz karakteristiği, insan için her şeyi nazarı itibara almasıdır. Bu kurumlar, ekonomik ihtiyaçlar kadar, manevi problemlere de hizmet etmek arzusundadırlar.

Sendika faaliyetleri hiç bir zaman uzlaşma masaları etrafında son bulmamaktadır. Bugün, sendikalar, işçinin yalnız eğitim, eğlence, mesken ve sosyal faaliyetleri ile değil, toplum hayatının icab ettirdiği her türlü ihtiyacı ile ilgilenirler.

Yakın yıllar içinde sendikalar, Amerika'da, kültürel programlara daha artan bir ilgi göstermeğe başladılar. Bu, işçiyi, hem çalışma günlerinden çok daha kısa olan tatil zamanlarında yapıcı faliyetlerle uğraşmağa hazırlamak, hem de, gelecek olan emeklilik günlerine adapte olabilecek işler öğrenmeğe sevketmek içindi.

Bu alanda en ilerde olanlarından bir tanesi, yaygın sanat ve elişleri programı ile çalışan "Enternasyonal Kadın Çalışmaları İşçilerinin" sendikanın kültür direktörü Mark Starr'ın idaresi altında yaptıkları çalışmalardır.

Starr, "Enternasyonal Kadın Çalışmaları Birliğinin eğitim bölümü," diyor. "Tatil zamanının yaratıcı ve zihni faaliyetler içinde geçmesini, sıhhatli, mes'ut, olgun insan olmasının vasıfları olarak kabul etmektedir. Eski devirlerde, sanat ancak kralların, zenginlerin lordların idaresi altında uğraşılabilen bir işti. Yahut ancak büyük şirketler sanat işleri ile uğraşırlardı. Bugün sendikalar, üyelerinin yaratıcı maharet, sanat ve kabiliyetlerini göstermelerine yardım etmektdeirler."

"Peki öyleyse, bir tatil gününü güzel ve faydalı geçirmenin yolları nelerdir? Sendika işçiyi böyle bir çalışmanın faydalarına alıştırmıştır. Şimdi, sendikalar onlara, dans müzik, resim ve heykel ile uğraşabilmeleri için imkânlar hazırlamaktadır.

Bütün bu faaliyetlerin meyveleri halka "Kadın Çamaşırları İşçilerinin" "Bahar Festivali" adı altında tertiplediği ilgi çekici bir sergi ile heykeller, resimler ve elişleri, metal ve deriden yapılan eşyalar sergiler suretile teşhir edilmiştir. Bu eserler işçilerin iş saatlerinden arta kalan zamanlarda yaptıkları emek mahsulü şeylerdir.

Bu yılın faaliyetleri arasında festivale, müzik, dans ve koro da iştirak ettirilmiştir. Bu gösteriler öğretmenlerin yaptıkları açış konuşmalarından sonra halka dinletilmiş ve seyrettirilmiştir.

Sergilerde teşhir edilen eserlerden bazıları şahsi çalışma mahsulü olarak gösterilen büyük bir gayretin neticesi profesyonel seviyeye kadar ulaşabilmişlardır. Fakat umumiyetle bu çalışmalar bir amatörün sendika idaresinin yardımıyla ortaya çıkan kabiliyetini tebarüz ettirmektedir.

Sigorta Kanunlarında İşçi Lehine önemli Tadiller Yapılacak

4 işçi mebusun verdiği tasarıların gerekçelerini bildiriyoruz

İstanbul Millet Vekillerinden Mahmut Yüksel, Rüştü Güneri ile Bursa Milletvekili Recep Kırım ve İzmir Milletvekili Ahmet Ünal Meclise üç tasarı vermişlerdir. İşçi Sigortaları Kanunlarında tadilleri derpiş eden tasarı gerekçelerini aynen bildiriyoruz.

4772 sayılı kanunun 6707 sayılı kanunla muaddel 7 ci maddesi ile bu kanuna aynı kanunla eklenen muvakkat 3 ve 4 cü maddelerin değiştirilmesine müteda ir kanun tasarısının mucip sebepler layihası.

1 — İş kazalariyle Meslek Hastalıkları Sigortasında tediye edilecek geçici iş görmezlik ödenekleri malûliyet ve ölüm gelirleri hesabının halen esas alınmakta olan asgari günlük kazanç 3 liradan ibarettir.

Bu duruma göre günlük kazançları 3 liradan az olanların geçici iş görmezlik ödenekleriyle ölüm ve malûliyet aylıkları 3 lira günlük asgari kazanç üzerinden hesaplanmaktadır.

Bilfarz günlük kazancı 3 liradan az olan Sigortalıya geçici iş görmezlik ödeneği olarak azami günde 2 lira verilebilmekte ve meslek çalışma gücünü tamamen zayi ettiği anlaşılan Sigortalıyada ayda 64 lira Dul karısına 27 lira gelir bağlanabilmektedir.

Günlük kazancın asgari haddinin 3 lira olarak tesbit edildiği 1957 yılına nazaran İşçi ücretlerinde vukua gelen artış ve son yıllarda yükselen hayat seviyesiyle müterafik olarak artan asgari geçim standardı nazarı itibara alınarak 4772 sayılı kanunun 6707 sayılı kanunla muaddel 7 ci maddesinin tadili cihetine gidilmiştir.

2 — Muvakkat madde 3 ve 4 — 4772 sayılı kanunun 7 ci maddesinin tadiliyle günlük kazanç haddinin 6 liraya çıkarılmasından ancak bu hükmün meriyete girdiği tarihten sonra İş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan sigortalılarla bunların hak sahibi kimseleri istifade edebileceklerdir.

Halbuki, İş kazalariyle Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları Kanununun tatbikine başlanıldığı 1.7.1947 tarihinden bu yana 6 liradan az günlük asgari kazançlar üzerinden bağlanıp halen ödenmesine devam edilen aylıklarla sigortalılara verilmekte olan geçici işgörmezlik ödeneklerinin bu defa derpiş olunan 6 lira asgari kazanç haddine göre arttırılabilmesi maksadiyle bu muvakkat maddelerin tadili cihetine gidilmiştir.

5502 sayılı Hastalık ve Analık Sigortası Kanunun 691 sayılı Kanunla muaddel 7 ve 27 ci maddeleriyle bu Kanuna 6709 sayılı Kanunla eklenen muvakkat 3 cü maddenin değiştirilmesine müteda ir Kanun tasarısının mucip sebebler layihası.

Halen 54 Vilayette tatbik edilmekte olan 5502 sayılı Hastalık sebebiyle işden kalan Sigortalılara verilen ödeneklerin hesabında esas tutulan günlük kazanç hadleri Kanunda asgari 3 ve azami 50 lira olarak yer almış bulunmaktadır.

Günlük kazancı 6 liradan az olan bir sigortalıya geçici işgöremezlik ödeneği olarak azami günde 2 lira verilebilmektedir. Günlük kazancına asgari haddinin 3 lira olarak tesbit edildiği 1956 yılına nazaran İşçi ücretlerinde vukua gelen artış ve son yıllarda yükselen hayat seviyesiyle müterafik olarak artan asgari geçim standardı nazarı itibare alınarak 5502 sayılı kanunun 6901 sayılı kanunla muaddel 7 ve 27 ci maddelerinin asgari günlük kazanç haddi 3 lira yerine 6 lira olacak şekilde değiştirilmesi cihetine gidilmiştir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Hastalık sebebiyle işden kalmış olmaları dolayisiyle geçici işgöremezlik ödeneği almakta olan sigortalıların bu ödenekleri 6 liradan az günlük kazanç üzerinden hesaplanmış olduğu takdirde Kanunun yürürlük tarihinden itibaren ödeneklerinin 6 lira üzerinden hesaplanmasını sağlamak üzere 6700 sayılı Kanunla eklenen 3 cü muvakkat madde tadil edilmiştir.

6900 sayılı Kanunda yapılacak tadilata ait esbabı mucibe Layihası.

Madde: 26 — Muvakkat madde 4. 5417, 5937, 6391, 6708 ve 6900 sayılı Kanunlara tevfikan bağlanmış olan veya bağlanması gereken malûliyet ve ihtiyarlık aylıklariyle Sigortalıların ölümleri halinde bunların hak sahibi kimselerine yapılmış veya yapılacak tahsislere esas tutulacak aylıkların yıllık tutarından asgari haddi 720 lira olarak tesbit edilmiş idi.

Son senelerde hayat seviyesinde vaki gelişme ile müterafık olarak asgari geçim standardı da yükselmiş bulunduğundan yukarıda zikrolunan asgari had bir misli fazlasiyle 1440 liraya çıkarılmıştır.

Madde: 35 — Aylık asgari hadlerinde yapılan arttırmalara muvazi olarak ve essen 6 liranın dununda ücret alan Sigortalı işçi sayısının pek cüz'i oluşuda nazara alınarak, sigorta prim ve yardımlarının hasabına esas tutulan günlük kazancın asgari haddi 3 liraadn 6 liraya yükseltilmiştir.

HASTA İŞÇİLERE AİT HABERLER

Her sene olduğu gibi bu sene de yönetim kurulumuz hastahanede yatan arkadaşlarımızı ziyaret etmek ve sigorta kurulunun görülen hataları yetkili mrecilerle görüşmek için sigorta komisyonu seçilmiş olup sık sık hastahanede yatan bilûmum işçileri sık sık ziyaret etmekte dert ve dileklerini dinlemek suretiyle lüzumlu yardılarını yapmaktadır. Bu arada sendikamız yönet'm kurulu âzalarından mide ülserine müptelâ olan Rasim Kutlu Nişantaşı hastahanesinde ameliyat olmuştur. Kendisine geçmiş olsun der, yakın tarihte tekrar kurula dönüp çalışmalarını temenni ederiz.

İşçi Sigortaları Kurumunun bu yılki çalışmaları

(Baştarafı 2. sayfada)

Hastalık ve Analık Sigortası 1957 başınla 47 vilâyette tatbik edilmekte iken 1958 yılında 7 vilâyete daha teşmil olunmuştur.

Böylece bütün sigortalıların yüzde 87 buçuğunun bu sigortadan faydalanması temin edilmiştir.

1960 yılına kadar bütün yurtta tatbiki prgoramlanmış bulunan Hastalık ve Analık Sigortacı 1959 yılında gerekli hazırlıkları tamamlanan vilâyetlere teşmil edilecek ve böylece sigortalılarımızın tamına yakın bir kısmı bu sigortanın yardımından faydalandırılacaklardır.

MASRAFLAR

Hastalık ve Analık Sigortasından 1957 yılında 58,407,027 lira masraf yapılmıştır.

1958 yılı programında 70,129,000 liradır. 1959 yılı için ise 101,620,000,000 lira tahmin olunmuştur.

Malûliyet İhtiyarlık ve Ölüm Sigortasında olduğu gibi, Hastalık ve Analık Sigortası masraflarında da yıldan yıla bariz bir yükselme vardır. Bu yükselmeler sigortalılara tanınan yeni hak ve menfaatler dolayısiyle olluğu gibi Hastalık ve Analık Sigortasının yıldan yıla muhtelif vilâyetlere teşmili ile faaliyet sahasının genişletilmesinin de yükselişlere tesiri görülmektedir.

ANALIK VAK'ALARI

Bu arada sigortalı kadınlarla, sigortalı kimselerin eşleri olarak 1957 yılında 64,380 analık vak'ası intikal etmiştir.

1958 yılının ilk sekiz ayında intikal eden analık vak'ası sayısı 44,174 dür. 1959 da bu rakamın 70,000'e baliğ olacağı hesaplanmıştır.

SAĞLIK TESİSLERİ

Adana hastanesi 75 yatak, Mersin hastanesi 25 yatak, İskenderun hastanesi 30 yatak, Ankara hastanesi 140 yatak, Aydın hastanesi 35 yatak, Nazilli hstanesi 15 yatak, Denizli hastanesi 20 yatak, Gaziantep hastanesi 40 yatak, İstanbulda Nişantaşı hastanesi 260 yatak, Sultanahmet hastanesi 260 yatak, Eyüp hastanesi 50 yatak, Paşabahçe hastanesi 30 yatak, Süreyya İlmen sanatoryumu 466 yatak, İzmir Buca hastanesi 500 yatak, İzmit hastanesi 105 yatak, Konya hastanesi 25 yatak, Malatya hastanesi 20 yatak, Samsun hastansei 55 yatak, Sivas rastanesi 50 yatak, Trabzon hastanesi 25 yatak ihtiva etmektedir.

Bunlardan gayri 18 yataklı Soma, 22 yataklı Tunçbilek ve 20 yataklı Değirmisaz dispanserleri de faaliyettedir.

Hastane ve dispanserlerdeki yatak sayısı 2330'a baliğ olmuştur.

Yataksız sağlık tes'isleri 18 dispanser ve 22 sağlık istasyonudur.

Çalışma Bakanlığının 1959 Yılı Bütçesi

(Baştarafı 1. Sayfada)

1 — Çalışma hayatımızı tanzim eden mevzuat arasında ana kanun vasfını taşıyan iş kanununun bugünü icapları ve neşri tarihinden itibaren tatbikatta alınan tecrübelerin ışığı altında bir revizyona tâbi tutulması için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

2 — Sendikalar kanunu da keza günün icaplarına göre gerekli tadilâtı geçirecektir.

3 — Fikir işçileri kanunu ile ziraat işlerinde çalışan kimseler hakkındaki kanun tasarıları üzerinde de ciddî çalışmalar yapılmaktadır.

4 — Çıraklık müessesesinin nizama bağlanması için tedvini gereken usul ve kaideler hakkında Maarif ve Sanayi Vekâletleriyle müştereken tetkikler yapılmaktadır.

Vekâletimizce hazırlanıp mütalâaları alınmak üzere diğer vekâletlere gönderilen kanun lâyihaları da şunlardır:

1 — Kollektif mukaveleler hakkında kanun tasarısı,

2 — Yıllık ücretli izin kanun tasarısı,

3 — İşçi sigortalarında geçen hizmetlerle çeşitli emekli sandıklarında geçen hizmetlerin teadülü hakkında kanun tasarısı,

4 — İşçi sigortaları tarafından kurulacak banka hakkında kanun tasarısı.

5 — İşçi sigortaları teşkilât kanununun tâdili tasarısı,

6 — İş ve işçi bulma kurumu teşkilât kanununun tâdili tasarısı,

7 — İş mahkemeleri kanunu tâdili tasarısı,

8 — Sigorta haklarından istifade bakımından çeşitli sigorta kollarında mevcut şartların sigortalılar lehine tâdilini istihdaf eden kanun tasarıları,

9 — Garson ve benzeri işçilerin ücretleri ile alâkalı kanunun tâdili tasarısı."

GREV HAKKINDA

Devlet Vekili ve Çalışma Vekâleti Vekili Halûk Şaman grev mevzuunda şunları söylemiştir:

"Bilindiği gibi grev, işçilerin en son çare olarak baş vurabilecekleri bir pazarlık vasıtasıdır. Bu vasıtanın istimali çok defa, iktisadî ve içtimaî hayatta zararlı tesirler yaratabilir. Bu sebepledir ki birçok memleketler grev mevzuunda iktisadî ve içtimaî bünyelerine ve bunların tekâmül seyrine göre, zaman zaman, grevin zararlı neticelerini önlemek bakımından tedbirler almışlardır.

Memleketimiz halen büyük bir iktisadî ve sınaî gelişme yolundadır. Bu gelişmenin sür'atlendiği bir devre içinde grevin zararlı neticelerini bertaraf edici tedbirleri tesbit etmek güçtür.

Bununla beraber iktisadî ve içtimaî gelişmemizin sür'atle seyrettiği bir devre içinde grevin zararlı tesirlerinin önlenmesini temin edecek tedbirleri dikkatli ve itinalı bir şekilde tesbite çalışıyoruz.

Diğer taraftan grev hakkı ile birlikte lokavt'ın da tanınması içtimaî adalet bakımından muvafık mütalâa edilmek lâzım gelir. İşverenlere ait bu vasıtanın bugün işçilerimizin zayıf bünyeleri üzerinde husule getirebileceği vahim tesirler de gözönünde bulundurmak mecburiyetindeyiz. Bu itibarla bir taraftan grevin muhtemel zararlarını önleyici tedbirlerini tesbit ederken, diğer taraftan lokavt'ın da zararlarını önleyecek tedbirleri tâyin etmekle meşgulüz.

Şunu da belirtmek isterim ki, muhalefet partisi içinde dahi halen grev mevzuunda olgunlaşmış bir fikir birliği mevcut değildir. Bugünkü muhalefet partisi iktidarda bulunduğu sırada bu partinin bazı vekilleri grevin bir hıyaneti vataniye olduğunu söylemekteydiler. Halbuki bugün muhalefet partisi grevin en hararetli müdafii durumundadır. Biz grev hakkını prensip olarak vermeyi uygun görmekteyiz. Ancak zararlı neticeleri tâyin ve tesbit etmenin güç olduğunu ve bununla meşgul bulunduğumuzu ifade etmek isterim."

ZIRAAT VE FİKİR İŞÇİLERİNE DAİR

Halûk Şaman, ziraat iş kanunu ve ziraat işçileri ve fikir işçileri mevzularında da izahat vererek demiştir ki:

"Her şeyden evvel şunu ifade etmek lâzım gelir ki, memleketimizde evvelâ iş kanunu çıkarılarak sanayi işçilerinin hak ve menfaatleri kanunî bir teminata alınmak, bilâhare Demokrat Parti iktidara geldikten sonra diğer işçilerin de aynı şekilde hak ve menfaatlerinin himaye altına alınması bakımından eksik kalan taraflar tamamlanmış ve 1952 yılında basın mesleğinde çalışanlar hakkında 5953 sayılı kanunla gazetecilerin durumu nizama sokulmuş ve nihayet 1954 yılında meriyete konulmuş olan deniz iş kanunu ile gemi adamlarının çalışma şartları bir nizama bağlanmıştır. Bu gidiş şunu göstermektedir ki, ziraat işçileri de aynı şekilde kanunî bir himayeye mazhar olacaklardır. Yalnız burada bir hususu belirtmek yerinde olur. Ziraat işçileri konusuna temas eden arkadaşlar, bu mevzuun derhal bir kanunla halledilebilmesinin mümkün olduğunu zannetmektedirler. Mesele zannedildiği kadar kolay değildir. Memleketimizin iklim şartlarının, ziraî bünyesinin, ziraatteki kökleri binlerce senenin an'anelerine dayana örf ve âdeti çok değişik ve hattâ her bölgeye göre büyük farklar gösterdiğini nazarı itibara almak zaruridir. Bunlardan başka her ziraat nevinde mevcut hususiyete bilhassa kiracılık, yarıcılık, ortaklık, gibi nakitten gayri bir şekilde ince bir etüde tâbi olacağı aşikârdır. Bütün bunlar Vekâletimizin çalışmalarının başında gelen mevzulardır. Şunu söylemek lâzımdır ki, Türkiyede bir ziraat kanunu hazırlamak kolay bir iş değildir. Vekâletimiz bunu idrâk etmiş ve bilhassa Ziraat Vekâleti ile teşriki mesaî ederek ve mevzuları esaslı bir tahlile tâbi tutarak incelemeğe koyulmuştur.

Fikir işçilerine gelince: Fikir işçilerinin iş münasebetleri hakkında Vekâletimizde ciddî tetkikler yapılmaktadır. Fikir işçileri de mensup bulundukları iş zümreleri itibariyle çok çeşitli iş şartları muvacehesinde bulunmaktadırlar. Bir kısım yabancı memleketlerde muhtelif iş şubelerine göre çeşitli kanunlar tatbik edilmektedir. Bu mevzudaki çalışmaların en yakın bir zamanda halli için gayret sarfedilmektedir."

Halûk Şaman, Türk — İş'in Avrupa Hür Sendikaları Konfederasyonuna iltihakı mevzuunda da izahlarda bulunarak, Türk İş'in 1952 yılında İzmirde yaptığı kongrede Milletlerarası Hür Sendikalar Konfederasyonuna iltihaka karar verdiğini ve Sendikalar Kanununa göre, Vekiller Heyeti kararı alınmak üzere Çalışma Vekâletine müracaat ettiğini, ancak Çalışma Vekâletinin yaptığı tetkikte, bu kararın Milletlerarasın Hür Sendikalar Konfederasyonunun statüsü okunmadan verildiğini, bu sebeple kararı statüye ıttılâ hasıl olduktan sonra alınması gerektiğinin Türk İş'e tebliğ olunduğunu, bilâhare 1953 yılında İstanbulda yapılan ikinci kongrede statünün okunduğunu ve iltihak kararının yeniden alındığını, bu kararda Kıbrıs meselesinin Hür Sendikalar Konfederasyonu kongresi gündeminden çıkarılması şartının ileri sürüldüğünü, Kıbrıs meselesinin gündemden çıkarılmasının Konfederasyonca nazara alınmadığını ve bu sebeple iltihakın tecviz edilmediğini belirtmiştir.

Sözlerine devam eden Devlet Vekili ve Çalışma Vekâleti Vekili Halûk Şaman demiştir ki:

"Bu milletlerarası teşekküle iltihak bizim de arzumuza uygundur. Sual sahibi arkadaşımızın partiler üstü bir mahiyet arzeden bu millî meseledeki hassasiyetimizi bizim kadar memnuniyetle göreceğine eminiz. O tarihten bu yana bu tasvibin tahakkuk etmeyişi, Vekâletin mevzuu olmayıp, Türk İş'e dahil sendikaların ve birliklerin iltihak için lüzumlu 2/3 nisbetle bir karar ittihaz ederek Vekâlete bildirmemiş bulunmalarıdır. Vekâlet bu konuda, kongre kararları yerine üyelerin imzalarını taşıyan yazıları bile kabul edeceğini ilgili işçi teşekküllerine bildirmiştir. Fakat bir netice alamamıştır."

Kollektif iş mukavelesi mevzuunda da konuşan Halûk Şaman, bu mevzudaki lâyihaya son şeklin verilmiş olduğunu, yakında Büyük Millet Meclisine sunulacağını belirttikten sonra şunları söylemiştir.

"Bu münasebetle şu ciheti de kaydedelim ki, işçilerle iş verenler arasındaki iş ihtilâflarının mümkün olduğu kadar azaltılması, binnetice grev ve grevin içtimaî ve iktisadî hayattaki sarsıntıları ile karşılaşılmaması için ortaya çıkmış bulunan ve bütün memleketlerde tatbik edilmekte olan kollektif mukavele sisteminin greve takaddüm etmesini içtimaî ve iktisadî bünyemize daha uygun görmekteyiz. Netice itibariyle 19 uncu asrın grev telâkkisiyle bugünün grev telâkkisi arasındaki anlayış farkına ve halen dünyada mevcut temayülün âmme nizamını bozacak ve memleketin iktisadî ve içtimaî bünyesini sarsmıyacak kayıt ve şartlara bağlanması yolunda olduğuna temas ederek yurdumuzda grev hakkını kanunla bir nizama raptetmek üzere artık önümüzde aşılması müşkül veya uzun bir zamana mütevakkıf büyük bir devre bulunmadığına işaret etmek isterim."

Vekil, işçilerin kıdem tazminatının, bugünkü sosyal telâkkilere göre ve sosyal sigortalar nizamı içinde ele alınması zaruretine işaretle mevzuun üzerinde Vekâletçe çalışıldığını söylemiştir.

İşçi sigortaları kurumu çalışmaları hakkında sorulan sualleri de cevaplandıran Halûk Şaman, alelûmum hizmetleri belirttikten sonra kurumun kadrolarının iş hacmine göre tâyin ve tesbit edildiğini, işsizlik sigortası ihdası hususunda da isabetli bir karara varabilmek için işsizliğin memleketimizde mahiyeti, şümulü ve süresi üzerinde istatistikî malûmata müstenit tetkik yapılması zaruretini izahla, Birleşmiş Milletler Teknik Yardım programından bir mütehassısın bu maksatla memleketimize gelmesinin temin edildiğini söylemiştir.

İŞÇİ BANKASI

Vekil, işçi bankası mevzuunda da kurulması derpiş olunan Emekbank için hazırlanan tasarının Vekâletlerin mütalâalarına arzolunduğunu, mutabakatları sağlandıktan sonra tasarının Yüksek Meclise arzolunmak üzere Başvekâlete takdim olunacağını bildirmiştir.

Bir sual dolayısiyle, işçi sigortaları kurumunca irat getirecek gayri menkul edinilmesi keyfiyetinin sağlık tesisleri kurulmasına mâni teşkil etmediğini belirten Halûk Şaman, 1959 yılında yapılacak sağlık tesisleri hakkında da malûmat vermiş, 1959 yılı sağlık kadrolarının ihtiyaca kâfi olduğunu beyan etmiş, kadın işçilerin ihtiyarlık aylığına hak kazanmaları için halen mer'î kanundaki yaş haddinin imkân nisbetinde düşürülmesi hususunda etüdler yapıldığını, ilk neticelerin böyle bir indirmenin mümkün olabileceği ümidini verdiğini ifade etmiştir.

İşçi yapı kooperatiflerine ayrılan kredilerin yıldan yıla arttığını söyliyen Devlet Vekili ve Çalışma Vekâleti Vekili Halûk Şaman, daha sonra iş ve işçi bulma kurumunun faaliyeti hakkında izahat vererek demiştir ki:

"İktidarımızın hayata çıkardığı eserlerden biri de hiç şüphesiz ki... hakkı olan yeri almış, teşkilâ... olmuştur. İş arz ve taleplerinin denkleştirilmesi, tabiî zaruret ve mıntakavî seyyaliyet prensiplerine uygun şekilde vatan sathına yaygın bir iş piyasasının tanzimi, iş gücünün istihsal kaynaklarına tevcihi, kalifiye eleman yetiştirilmesi elbette ki sür'atli bir kalkınma hareketinin muvaffakiyet şartlarıdır. Çalışma politikamız bu sahalarda iş ve işçi bulma kurumunun rotasını tayin etmektedir.

Kurum, 1950 yılındanberi kaydettiği inkişafla emsali dünya teşekkülleri arasında hakkıolan yeri almış, teşkilâtını yıldan yıla memleket ölçüsünde genişleterek 9 şube, 12 ajanlık ve 34 bürodan müteşekkil modern organizasyonunda azamî randımanla çalışır hale gelmiştir. Gayemiz, kurumun teşkilâtını memleketin en ücra köşelerine kadar götürmektir. Ancak bunun, müessesenin malî imkânlarına bağlı olduğunu takdir edeceğinize emin bulunmaktayım."

Halûk Şaman izahatına devam ederek, kurumun bugüne kadar iş için müracaat etmiş olan 3,471,815 vatandaşımızdan 2,854,701 kişiyi işe yerleştirdiğini, nisbetin yüzde 82,2 olduğunu bildirmiş, kurumun kanunî vazifelerinden olmamakla beraber memleketimizin sosyal zaruretlerinin bir icabı olarak barındırma yurtları tesis ettiğini tebarüz ettirmiş, şimdiye kadar açılan ve açılacak olan barındırma yurtları hakkında malûmat vermiş, kalifiye işçi yetiştirilmesi mevzuundaki çalışmalar etrafında da geniş izahatta bulunmuştur.

Çalışma Vekâleti Vekili, işbaşında eğitim projesinin memleket ölçüsünde tatbiki ile çıraklık müessesesinin modern usullere göre kurulmasının mümkün olacağını işaret ettikten sonra demiştir ki:

"Kalifiye işçi yetiştirmek mevzuundaki en önemli çalışmalarımız memleket ölçüsünde arttırılması kararlaştırılan meslek kursları faaliyetiyle, işbaşında eğitim projesi tatbikatıdır. Geçen sene muhtelif şehirlerimizde çeşitli iş kolları ile alâkalı olarak 18 meslek kursu açılmıştır. Bu kurslardan 507 işçimiz mezun olmuştur. 1959 yılı içinde sanayi bölgelerinde, ana sanayi kolları ile ilgili olmak üzere 50 den fazla meslek kursu açacağımızı ve 1000 i mütecaviz kalifiye işçi yetiştirmeye muvaffak olacağımızı ümit ediyoruz."

Devlet Vekili ve Çalışma Vekâleti Vekili Halûk Şamanın bu tatminkâr izahatından sonra kifayet takriri kabul edilerek Çalışma Vekâleti 1959 malî yılı bütçe lâyihasının tümü üzerindeki müzakerelere son verilmiş, fasıl ve maddelerin tetkikine geçilmiştir.

Bütçe Encümeni çalışmalarına saat 19,45 de son vermiştir.

Dekor ustaları

DEKOR — Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası'nda, her yıl daha mükemmel cam eşya imâl eden işçilerimiz, bu mamûlleri nefis dekorlarla süslemesini de bilmektedirler. İşte iki dekorcu, eserlerini son olarak, gözden geçiriyorlar...

DENİZCİLER BALO VERECEK

Türkiye Denizciler Sendikası, sendikanın fahrî başkanı Sayın Başvekil Adnan Menderesin himayelerinde 5 Martta Liman lokantasında bir "balo" tertip etmiş bulunmaktadır.

DEKORCULAR

Cam mamûllerine süs yapmak ayrı bir dikkat ve maharet isteyen bir sanattır. Türkiye'de, bu san'atı en iyi bilenler bay ve bayan olarak, Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası'ndadır. Resimde dekor yapan işçileri, tezgâhları başında cam'a göz nuru ve zevk katarken görüyorsunuz.

Su bardaklarına zarif süsleri kimler mi yapar?.. İşte aşağıda gördüğünüz işçiler, yalnız su bardaklarına değil, kadehlere gül, çay bardaklarına renk ve revnak verir. Yüzlerindeki ciddiyet, işin ağırlığını da ifade eder.

